

BUDAPEST SZÍVE – VÁROSHÁZA FÓRUM

TARTALOMJEGYZÉK

Műszaki leírás

ÉPÍTÉSZETI MŰSZAKI LEÍRÁS	2.o.
ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETI ÉS MŰEMLEKI TERVEZÉSI VONATKOZÁSOK	13.o.
TŰZVÉDELMI MŰSZAKI LEÍRÁS	18.o.
TARTÓSZERKEZETI MŰSZAKI LEÍRÁS	23.o.
ÉPÜLETGÉPÉSZETI, ELEKTROMOS, KÖZMŰ MŰSZAKI LEÍRÁS	27.o.
KÖRNYEZETRENDEZÉSI, TÉRÉPÍTÉSZETI IRÁNYELVEK	33.o.
KÖZLEKEDÉSI MŰSZAKI LEÍRÁS	35.o.

melléklet:

1.SZ. MELLÉKLET: TERÜLETKIMUTATÁS

2.SZ. MELLÉKLET: KÖZHIVATALI FUNKCIÓK ÜZEMELTETÉSÉNEK RÉSZLETES PÉNZÜGYI TERVE

Építészeti makett M=1:500

CD

Rajzjegyzék

1	LÁTVÁNYTERV
2	LÁTVÁNYTERV
3	VÁROSÉPÍTÉSZETI, KÖRNYEZETALAKÍTÁSI ÉS FORGALOMTECHNIKAI JAVASLAT M=1:1000
4	BEÉPÍTÉSI, KÖRNYEZETALAKÍTÁSI TERV M=1:500
5	-3/-4 SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
6	-3/-4 SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
7	-2. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
8	-2. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
9	-1. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
10	-1. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
11	FÖLDSZINTI ALAPRAJZ M=1:250
12	FÖLDSZINTI ALAPRAJZ M=1:250
13	1. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
14	1. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
15	2. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
16	2. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
17	3. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
18	3. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
19	4. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
20	4. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
21	5. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
22	5. SZINTI ALAPRAJZ M=1:250
23	HOMLOKZAT M=1:250
24	HOMLOKZATOK M=1:250
25	HOMLOKZAT M=1:250
26	HOMLOKZATOK M=1:250
27	METSZETEK M=1:250
28	METSZETEK M=1:250
29	LÁTVÁNYTERV
30	LÁTVÁNYTERV

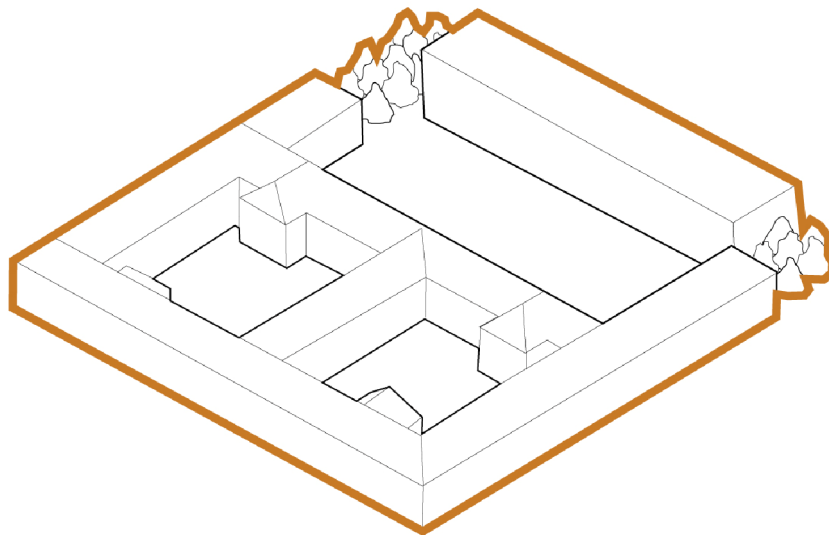
ÉPÍTÉSZETI MŰSZAKI LEÍRÁS

Budapest Városháza

A megújított, és új budapesti Városházát megtervezni kivételes és kitüntető megbízatás. Munkánk során a túl egyértelmű, ikonikus megoldásokat hamar elvetettük, helyettük a kívánt minőség eléréséhez egy **tiszta és egyszerűen érthető várostervezési sémát követtünk**. Ezt a világos ám törékeny, 21. sz-i építészeti dizájnt ötvöztük a maga korában ugyancsak világos 18. századi, Martinelli-féle barokk tervekkel. A barokk homlokzat tiszta kifejezőereje szinte félelmet keltő, de egyfajta kiegyensúlyozott komplexitással van dolgunk, amikor az ablaknyílások horizontális és vertikális hierarchikus rendszerét, az öv- és vállpárkányok vonalát, az ablakszegélyezést, vagy egy-egy bejárat szobrászi kifejezőerejét tekintjük. Célunk volt tehát, hogy egy ehhez hasonlóan **kiegyensúlyozott, vizuális komplexitást érijünk el**, mai építészeti nyelvezettel, kipróbált, modern építési technikák támogatásával.

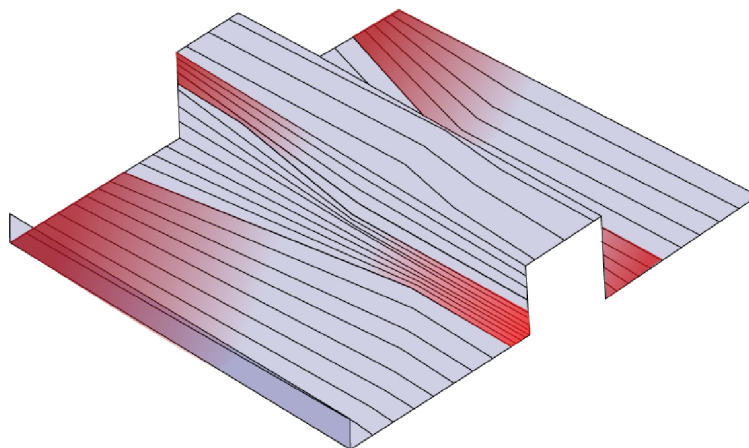
Budapest Városháza szupertömb

Ha régi várostérképekre nézünk, az eredeti Invalidus palota impozáns városi szerkezete szinte érinthető. A feltűnő, mégis őszinte városi szuperblokk, a maga 190 x 200 méterével, a határozott politikai erő, és a városi polgárok iránti emberi felelősség hírnöke egyaránt. Várostervezési és építészeti tervünkben erre, mint eredő erőre építünk úgy, hogy **kiegészítjük a meglévő szerkezeteket egy, izmos, ám finomított formájú tömeggel**, megmutatva annak kontextuális, dinamikus, és belülről kiértelt összhangját. Stratégiánkká vált, hogy **merészek, ám ugyanakkor érzékenyek legyünk, modernek, és egyúttal pedánsak is**.

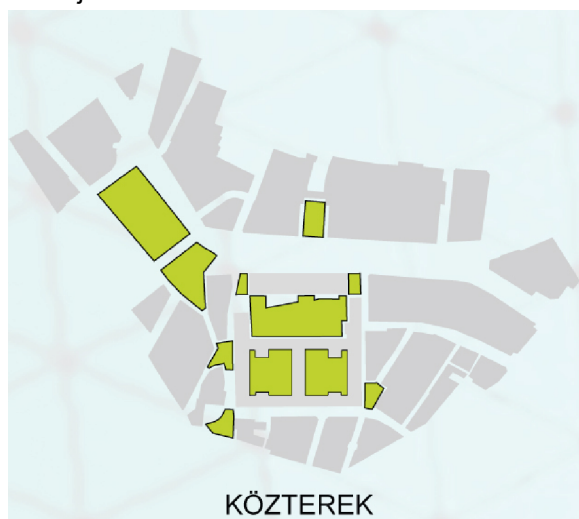
Hajlított síkok

A tágabban értelmezett **városrendezési terv elsősorban a hajlított síkok koncepciójára épül**. Egy valódi városi tér - mint szőnyeg - gördül át a régi Városházától a szemben lévő VII. kerületi Madách térig. Ez egy olyan több irányba hajtogatott sík ami a régi Városházától indulva formálja meg a Time Square felületét, felkúszik a Fórum dél-nyugati homlokzatára, átgördül a tetőn, majd a Károly körüti homlokzaton kúszik le, hogy a körúton is átvágva elérjen egészen a VII. kerület kulturális negyedének határáig. A síkok - akár egy szőnyeg! - háromszögmintásak, **s ez a formálja a Time Square felületi mintáit, s ez képezi a Fórum vázát alkotó beton szerkezetet**, és az üveg homlokzati elemeket is. A Károly körúton újra sima mozaikokat képez ugyan ez a minta. Az ember akaratlanul is érezni fogják a köteléket a régi Városháza, a Fórum, és a VII. kerület között.

Laterális terek

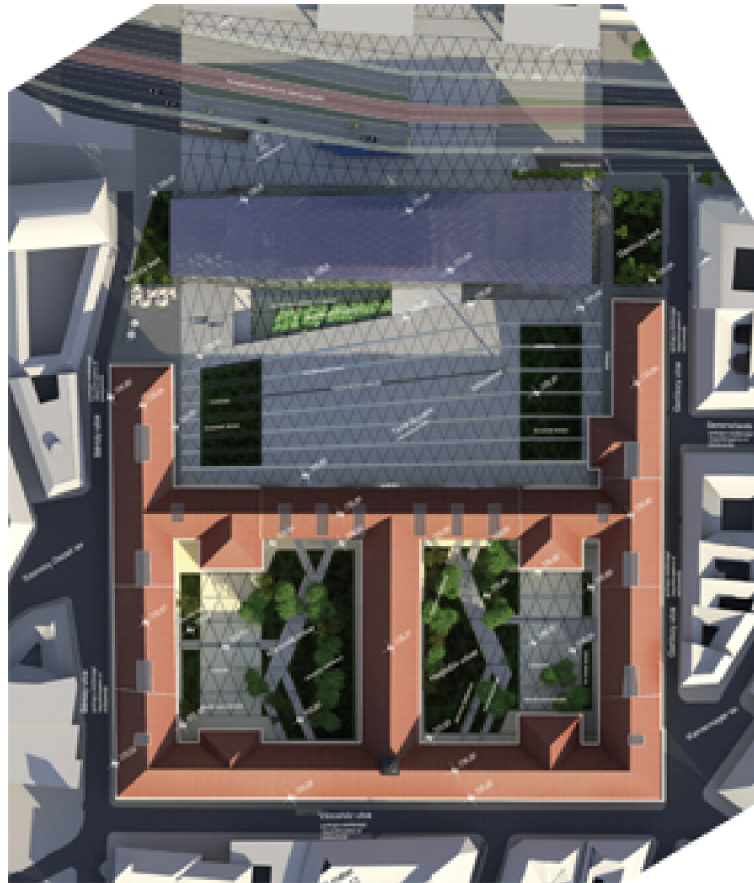
Egyértelmű városépítészeti értéket képviselnek a kisebb méretű terek a Városház utca mindkét oldalán, a Szervita tér, a Madách Imre tér [jelenleg egyikük sincs megfelelően kihasználva], a bensőséges Szomorj és a Sütő utcai terek. Tanulva ezektől az aranyos, kicsiny terektől, még kettő, ezekhez hasonlóan bensőséges térrel gazdagítottuk a meglévőket – a tervezett Gerlóczy és Bárczy István kertekkel – a Fórum mindkét oldalán a Károly körút mentén. A kisebb tereknek ez a stratégiája biztosítja, hogy a **Budapest Városháza szupertömbje barátságos módon ágyazódjon be Budapest sűrű városszövetébe**. Ezek a kis zöld terek vonzó erőként fognak hatni a budapesti közönségre, leülők választékát kínálva mindhárom oldalukon. Urbanisztikai nézőpontból szemlélve, a két, intim terecske egyúttal lehetővé teszi, hogy a Városházának mindkettő, északi- és keleti oldala egyaránt látható legyen a Károly körútról. **Ami valaha hátoldal volt, most újfent előtérbe került**: a Budapest Városházának mind a régi, mind az új részeihez – felszámolva a hátoldalakat – négy új arcvonalat adtunk.

Zöld terek és teraszok

A teraszokkal kombinált zöldfelületek lényegesen hozzájárulnak az élhető-élvezhető közterek, a kedvező

mikroklíma kialakításához Budapest szívében. Elképzelésünk szerint az új Városházának **több zöld területet kell adni, mint amit a versenykiírás meghatározott**. A régi barokk épület két nagy belső udvara (Martinelli- és Hegedűs-udvar) ennek a nagyobbik részét alkotja. Ezen felül a Time Square-t két kijelölt részét, és a Károly körút menti, kisebb méretű, szélső köztereket is parkosítjuk. Utóbbiak a budapesti városlakók mindennapi életéhez hozzák közelebb az új épületet. A polgárok a meglévő Városháza és az új Fórum épületekből álló épületegyüttes bármelyik sarkán elfogyaszthatják reggeli kávéjukat vagy megebedelhetnek. Több éttermet, és néhány kisebb bárt terveztünk a Fórum épület legmagasabb pontjára, **remek kilátással a Time Square felé, a Deák Ferenc tér és az Erzsébet tér felé**, a Bajcsy Zsilinszky út tengelyében.

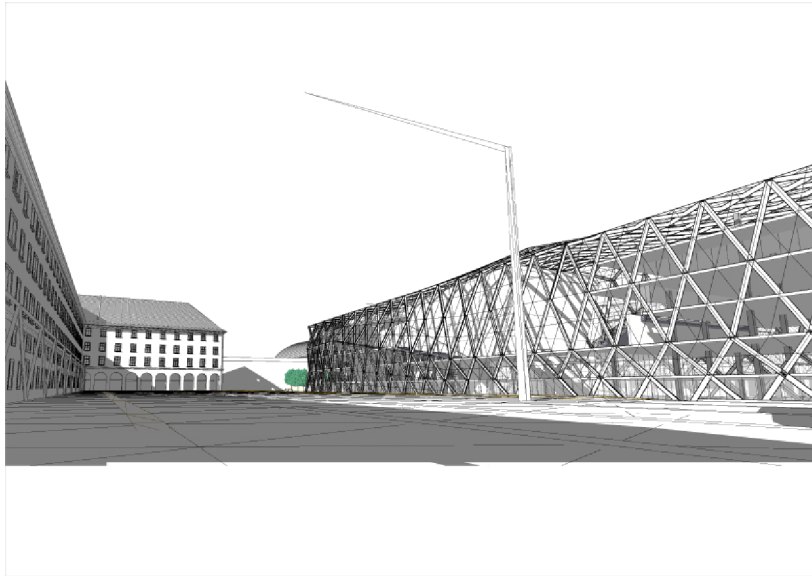
Time Square

A Time Square-t abból a célból terveztük, hogy az egyik legnagyobb természetes gyülekezőhelyévé váljon a budapesti embereknek. Felfrissülni, az óra alatt találkozni, levegőzni, vagy egyszerűen csak keresztülmenni itt. A Time Square középső része nagyobb és szabadabb, hogy az utcai előadóművészek egyszerre nagyobb embersereget szórakoztathassanak, vagy hogy szabadtéri rendezvényeket lehessen tartani esténként. A tervezett **Time Square egyszerre lenne a tömörülés, és a szabad átközlekedés helye**. A Budapest Time Square bármelyik sarok felől megközelíthető, mégis megfelelő hajlékot jelent ahhoz, hogy védett, befogadó környezetben érezzük magunkat, és tovább maradjunk. Határozott és csalogató összekötést terveztünk a Madách Imre tértől a Time Square-ig egy, a Fórum épület alatti, tágas passzázson át; így összekapcsoljuk a nagy idegenforgalmú értékkel rendelkező Budapest Szívét a kulturális élet szempontjából élénk, és várhatóan tovább fejlődő VII. kerülettel.

Időmalom

“Találkozzunk az óra alatt!” – Az impozáns Időmalom 25 méter magas és még 20 méterrel magasabb, amikor mutatóját 12 órakor az égnek szegezi. A kivilágított óramutató lassan, az óra járásának megfelelően halad, az éppen aktuális időt mutatja. Bár a pontos idő nem olvasható le róla, az **Időmalom** nem csak szobor, hanem óra

is. Tehát könnyen megjegyezhető, beazonosítható és megtalálható, szimbolikus jelként **kitűnő találkozási pont**. Az Időmalmot egy jó nevű fiatal magyar képzőművész tervezte. Az Időmalom a Fórum központi grafikus ívonalának egyikéről emelkedik föl, rozsdamentes acélból készül, a mutató perforált felületén keresztül a belsejéből sárga-zöld LED fény szűrődik át.

Köztéri bútorok a Time Square-en

A meglévő Városháza és az új Fórum épület közötti grandiózus városi köztér, a Time Square látványát alapvetően a háromszög szerkesztésű márvány térburkolat, a tér intenzív használatát lehetővé tevő ülőfelületek, és a sorolt **szökőkutakból képzett víz-falak** határozzák meg.

Utóbbiak, egy seregnyi függőleges szökőkút, biztosítják a tér hűtését, és kellemes mikroklimatikus viszonyokat teremtenek. Ezek a vízfalak arra is alkalmasak, hogy **nyári estéken** mint “vásznakra” **vetíteni lehet rájuk**: kulturális események, fesztiválok, rendezvények hirdetéseit, film- és színházi előzeteseket. A **burkolati síkból kiemelkedő padokat** a világhírű magyar találmány anyagából, üvegszálas **fényáteresztő betonból** készítjük. A padok és a vízszög-falak közé zöld felületeket szórtunk el, hogy a közösség parkként tudja használni azokat. A Time Square térburkolata egy finoman hajtogatott felület, amely kiegyenlíti a határvonalai között mért szintkülönbségeket.

A **burkolat márvány háromszögekből** és közöttük húzódozó fekete márványcsíkokból tevődik össze.

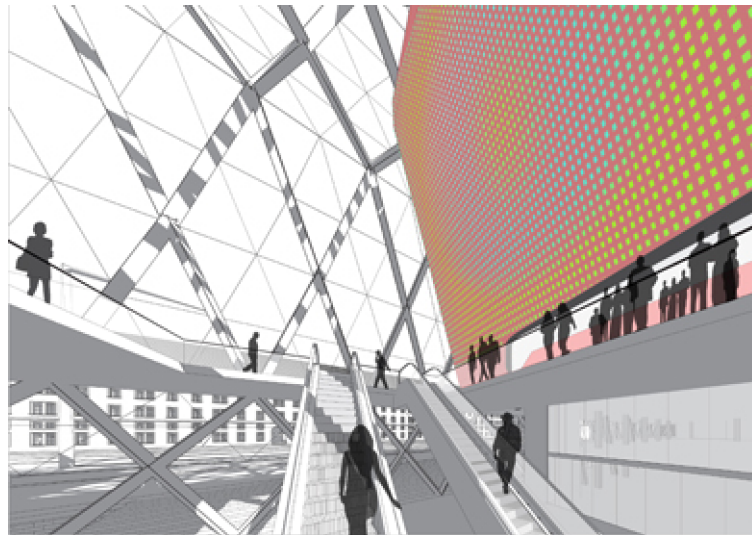
Megemelt szinten a Fórum Színház

Ha a Madách Imre tér felől érkező keresztezzük a Károly körutat, áthaladhatunk a Fórum épület alatti passzázon a Time Square felé. Innen indulnak a színházi előtereként szolgáló átriumba felvezető, **két szintet áthidaló mozgólépcsők**. Ez a terület nappal köztérként működik, amely mindenki számára elérhető: itt az ülőlépcsőkön ülve a színház tömeg hátfalán vetített független filmválogatásokat lehet nézni, vagy egyszerűen csak találkozni másokkal a bárban vagy pihenni. A megemelt szintű tér egy lenyűgöző, **négy szint magas, növényzettel bőségesen gazdagított átriumtér**, ahonnan nagyszerű kilátás nyílik a Károly körútra és a Time Square-re. A másik irányból szemlélve, az emberek mind a Városháza épülete felől, mind a Károly körút felől az üveghomlokzaton keresztül rálátanak a Színház vörös színű, elkeskenyedő tömegére, elől pedig annak zöld előcsarnokára.

Fórum Színház

A Fórum épület legfőbb látványossága az átriummal szomszédos Fórum Színház. Az átrium terét az új bővítés sokszögletű tömegéből vontuk ki. Amint az kívülről is világosan látható, **a Fórum Színház egy feltűnő vörös, elkeskenyedő tömeget képez**, amely úgy tűnik, mintha a Károly körúti homlokzaton megjelenő hajtásvonalon lefelé csúszna a nagy belmagasságú átriumtér felé. A Fórum Színház pozíciója és "irányteste" gazdagítja a városi dinamikát. Az Átrium és a Színház, mint erős vizuális vonzóerők, térben és látványban összekötik a Károly körutat és a szemközti Madách Imre teret a Time Square-rel. A látogatók tekintetét előbb a Színház és az átriumtér vonja magára;

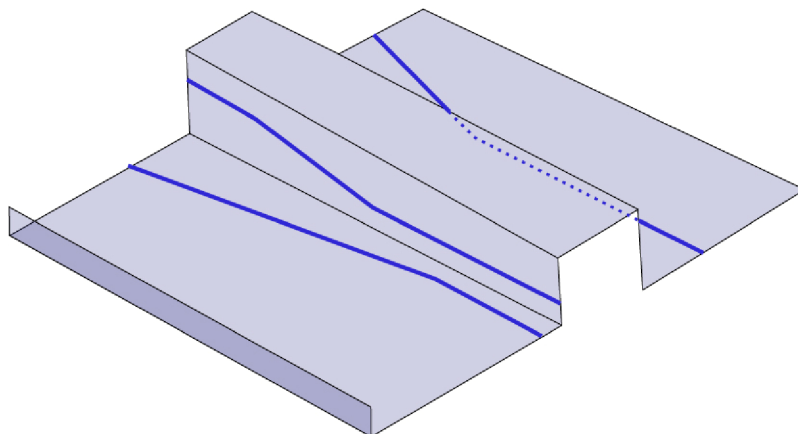
ezután **az épület transzparens tömegén keresztül megpillantják a Városháza kontúrjait**, és az Időmalom szobrát. Ez mind nappal, mind éjjel működik, mivel az egésznek mindegyik eleme: a Színház tömege a Városháza homlokzata, és az Időmalom mutatója ki lesznek világítva. A színházat ca. 600 fő férőhelyesre terveztük, mely így koncertek, előadások és művészeti performanszok fontos belvárosi helyszíne lehet.

Hajtásvonal összeköti az övparkányt a vállparkánnyal

A Fórum épület – amely felső szinteken irodákat, információs központot, a színházat és a panorámás éttermeket és bárakat foglal magába – **határozott, de építészetiileg kifinomult formájú**. A helyi kontextus, a környezethez való illeszkedés kérdésében építészetünk legfontosabb felvetése a Hajtásvonal. A Hajtásvonal a homlokzaton az épülettömbbe foglalt Fórum Színház tömegének szétfeszítő nyomása következtében jött létre; a többszintes, egyenletes tagolású körüli házak magassági vonalait összefogja és felemeli az egy tömegben megjelenő Deák téri Evangélikus-templom architektonikus elemeihez.

A Hajtásvonal **finoman eltérő tükröződések**et eredményez a üveghomlokzaton. A felső rész az ég fényét tükrözi vissza, az alsó rész pedig a mozgalmas utcaképet, ami által a homlokzat a föld és az ég egyesített, közös látványa.

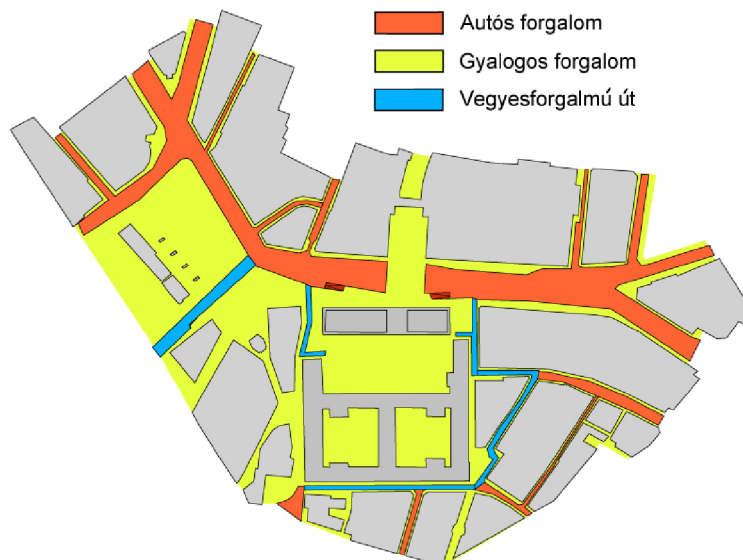

A feltárt régi Városháza

A hajtásvonal motívumát a Városházai újraktiválásával átvisszük a Fórumra is. A részben feltárulkozó Városházai alakítja ki a Fórum terének ívonalát. A Fórum dél-keleti oldala 1,5 méterrel alacsonyabban van, mint az északnyugati oldal, de csatlakozási pontjuk a lehető legtermészetesebb módon hidalja át e magasságkülönbséget. A BVH komplexum valójában már a -1. szinten, a Metro föld alatti passzázsával kezdetét veszi. A kis páció, ami ténylegesen egy rés a Városházai és a Város Szíve épület között, a -1. és -2. szintekre juttatja a fényt, oda, ahová nagyméretű üzlethelyiségeket, és konferenciaközpontot terveztünk.

Összeköttetés a Deák térrel

A BVH városépítészeti és építészeti alapvetése, hogy javítsa a régi Városházai és közvetlen környezete között fennálló kapcsolatot. A terület **Deák térrel való kapcsolatát** a jelenleginél összehasonlíthatatlanul **jobbá tettük** mind a -1. szinten, mind térszínen. A -1 szintű tágas, levegős tereket **összeköttöttük a Földalatti, a 2-es és a 3-as metró állomásaival**. A gyalogos aluljáró a Fórum épület alsó szintjeihez és a Time Square alatt fekvő kereskedelmi és üzleti zónákba vezetnek. Mozgólépcsőket terveztünk, hogy az aluljáró szintjéről gyorsan elérhetőek legyenek mind a térszíni Time Square, mind a -2 szintű köztér. A Deák tér felszíni elérhetőségét is jelentősen javítjuk azáltal, hogy eltávolítjuk a villamos-végállomást, és helyébe megállót tervezünk a Nyugati pályaudvarig meghosszabbított vonalú járatoknak. Az így visszanyert területet fel tudjuk használni arra, hogy kiszélesítsük a gyalogos járdát a Fórum előtt, végig a Károly körút mentén; ezzel is fokozva az épületegyüttes kapcsolatát a Deák térrel, mind vizuális, mind fizikai értelemben.

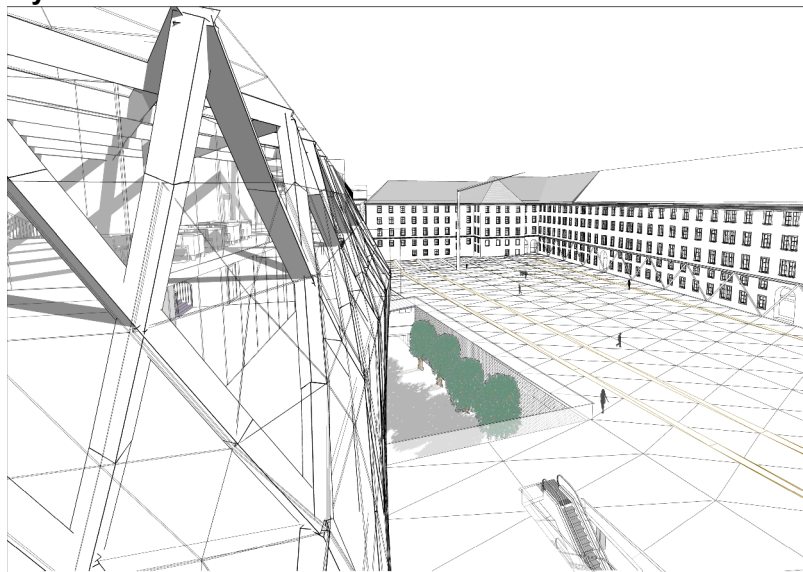
Kapcsolat a Madách térrel

A másik fontos kapcsolódási pont VII. kerület felé vezető híd, ahol a Madách Imre tér kerül előtérbe. Úgy tervezzük, hogy a gyalogosokat a **Madách Imre térrel azonos szélességű átkelőn** engedjük át az úttesten, és a térfelszín többi részén is látható, amelynek háromszögletű mozaikborítást alkalmazunk a burkolatán. A gyalogos területek mintájának alkalmazása látványosan kifejezésre juttatja, hogy az utcán átkelő **gyalogosok előny élveznek** az autókkal szemben. Hogy az átkelést biztonságosabbá tegyük, a visszaforduló "U-kanyarokat" eltávolítanánk, helyette a visszakanyarodás más módját alakítjuk ki az autósok számára.

Étterem a város felett

A vörös színű Fórum Színház minkét oldalán 4-5 méter széles, a homlokzaton megjelenő hajtásvonalat pontosan követő és elegáns lépcsők vezetnek fel a színház oldalsó és hátsó bejárataihoz. Innen juthatunk be az épp aktuális előadásra, illetve innen közelíthetjük meg az épület észak-nyugati sarkán, a színház mögött levő éttermeket és bárakat. **Ragyogó kilátás** nyílik majd innen a Time Square-re, a Károly körútra, a környező utcákra és terekre, egészen az Erzsébet térig és a Bajcsy Zsilinszky útig.

Ezek a vendéglátó egységek látják el az előadások előtt, után és a szünetekben a Fórum Színház nézőközönségét; de **az éttermek, a panoráma kávézó és a bár** napközben és késő este **a szélesebb közönség számára is nyitva állnak.**

A Városháza ügyosztályainak áthelyezése

A régi Városháza épületében a legtöbb ügyosztályt átrendeztük

A régi épület helyreállításának központi célja, hogy újra megragadjuk a hely nagyszerűségét. Visszaállítjuk a két belső udvar eredeti monostor-szerű kerengőjét. A földszinten az eredendő teljes szintű belmagasságot használjuk, ahol csak a megállapított szükségletek ezt lehetővé teszik. Néhány földszinti homlokzati szakaszt újraterveztünk, hogy a Bárczy utca és az udvarok, valamint a Gerlóczy utca és a leendő Művészhotel között jobb átjárást biztosítsunk.

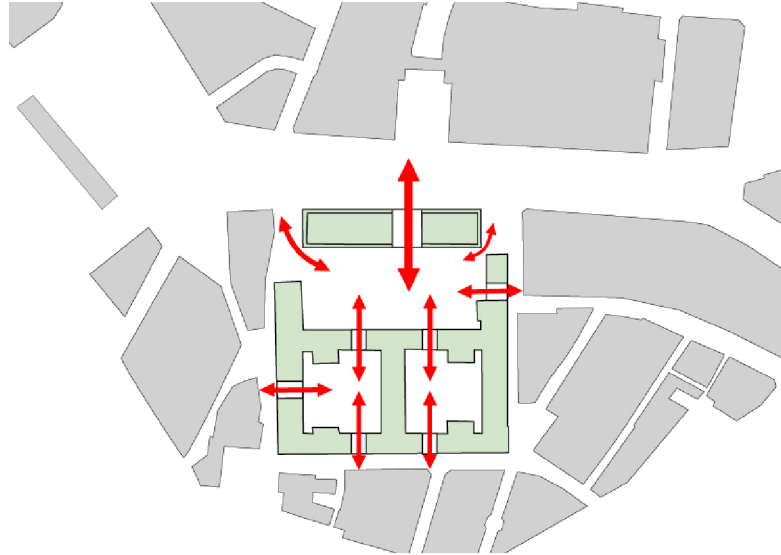
Természetes fény

A meglévő Városháza komplexumba olyan mélyre kívánjuk lejuttatni a természetes fényt, amilyen mélyre csak lehetséges. Erre a célra a meglévő lichthofokat fogjuk felhasználni, áttervezve őket: **a fény-udvarokat tejüveg falakkal vesszük körül, így összegyűjtik, és mélyen a barokk épület belsejébe juttatják a természetes fényt.** A különböző ügyosztályokat különböző textúrájú és különböző átlátszóságú falak jelölik.

A lichthofok teteje nyitható csúszó-tetővel lesz lezárva, lehetőség lesz kinyitni vagy bezárni őket az időjárási körülményektől függően. A fény-kürtök aljára kötetlenül hasznosítható tereket alakítunk ki, melyeket átadunk több képzőművésznek ill. bútortervezőnek, hogy a **Városházán belül néhány helyen egyedi légkört teremtsenek alkotásaikkal.** A fény-udvarok, a művész-terek, és az opaque üvegfalú folyosók garantáltan új életet öntenek a barokk Városházába.

Belső udvarok

A belső udvarokat megtisztítjuk a legutóbbi hozzáépítésektől, hogy a Városháza vonzó, zöld oázisaivá váljanak. Amíg a **Martinelli-udvart teljes egészében megnyitjuk** a közönség számára, addig a **Hegedűs-udvart** - amely **szintén publikus, de reprezentatívabb** kialakítású - elsősorban a Városvezetés, a nemzetközi vendégek, és az Art Hotel vendégei számára tartjuk fenn. Háromszögekből alkotott zöld szőnyegek borítják majd az udvarok felületét. A vonalakba rendezett köztéri bútorelemek sorait kiterjesszük egészen az udvarok belsejéig, ezzel is összekötve az újat a régivel. A meglévő fákat meghagyjuk, és új, különleges fák egész választékát telepítjük melléjük, hogy egyszerre őshonos és egzotikus arborétumi légkört teremtsenek. Az Art Hotelnél egy kültéri teraszt illesztünk a **háromszög szerkesztésű** a Hegedűs-udvarba.

Irodák a Fórum épületben

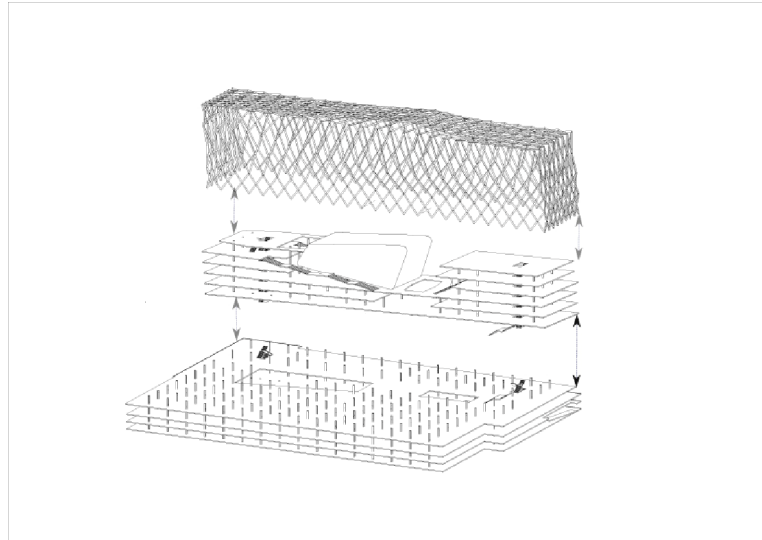
A Városházát kiegészítő új épület, a "Fórum épület", a Fórum Színházon és az éttermeken kívül ca. 14.600 négyzetméternyi bérelhető irodaterületet foglal magában, melyet a színház, az átrium és a passzázs alapvetően két részre osztanak. Az irodaterületeknek két önálló bejárata van a Károly körútról. Az épület 32 méter mély, amely kialakítás önálló irodákat enged az épület külső homlokzata mentén, és nagyobb tárgyalókat, kiszolgáló területeket a középső zónában. Több tárgyalóból közül többől egyenesen lelátni a mozgalmas passzázsra, valamint az átriumtérre és a színház előterére.

Üzletterek

A Fórum alatt és a Város Szíve -1. – szintjére kisebb és nagyobb üzlethelyiségeket terveztünk, amelyek közvetlen összeköttetésben vannak a Metro-aluljárókkal, és lépcsőkkel ill. mozgólépcsőkkel mindkét oldalon közvetlenül kapcsolódnak az utcához. A Város Szíve épület alatti üzleteket a hagyományos vásárcsarnokokhoz hasonlóan is el lehet rendezni, kisebb eladó-standok, és közlekedő ösvények hálózatát alakítva ki.

“Diagrid” – beton szerkezet

Az alkalmazott építéstechnológia az összes, újonnan építendő szerkezet esetében a hagyományos, helyszínen öntött beton szerkezet technológiáját veszi alapul, egybekötve – a felszínt alkotó sorokat és oszlopokat véve – a modern “diagrid” szerkezet előnyeivel, amit itt szintén betonból kiviteleznek. A diagrid-szerkezet a Fórum épületnek robosztus küllemet kölcsönöz, miközben – követve a diagrid egyedi logikáját – érzékenyen összhangba hozza azt a Hajtásíveket kihangsúlyozó üveghomlokzattal.

Napelemek az üvegtetőn

A Fórum épület teljes **tetőfelülete egy hatalmas fotovoltaikus mező (PV-cellákkal)**, amely olyan tekintélyes mennyiségű elektromos energiát termel, ami az összes üzemi energiaszükséglet egynegyedét adja ki. Későbbiekben azt is tanulmányoznánk, hogy milyen lehetőségek adóttak a homlokzati üvegfelületek mintegy 50%-ának PV-cellázására, amellyel a Fórum épület egy energiatermelő egységként működne.

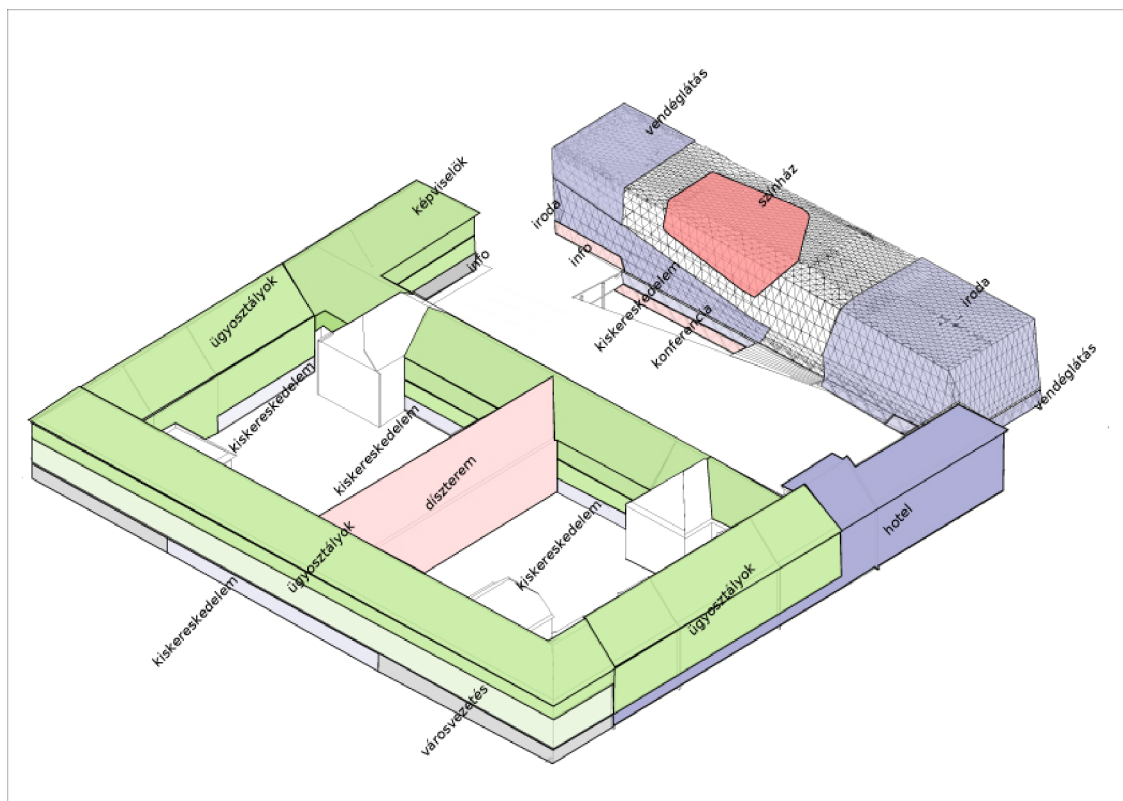
A meglévő és az új épületek természetes szellőzése

Az épületegyüttesben dolgozók és tartózkodók jó közérzetének, természetes környezetérzetének érdekében a természetes szellőzést az ablakoként kiosztott kiszellőző egységekkel kombináljuk, mind a meglévő Városházában, mind az új Fórum épületben. Az ablakok szellőztetés céljából szükség szerint nyithatók, de fűtési szezonban ablaknyitás esetén – amiről az ablakkeretekre szerelt szenzorok tájékoztatják a központi vezérlőt – a helyiség fűtése ideiglenesen leáll, hogy megelőzze az energia távozását, pazarlását. Ezt a **takarékos fűtési-szellőztetési rendszert újjáépítési és felújítási projekteknél széles körben** alkalmazzák. Az új épületen az üveghomlokzat háromszögablakai egyenként, oldalra tolva nyithatók, ezért az egyes üvegpnelek 20 centiméteres eltartással kapcsolódnak a szerkezethez, ahogyan az látható az üvegfelületen is. Az ablakok kézzel, és elektronikusan is működtethetők. Tervünk alapvető stratégiája, hogy egy részről csökkentse a szükséges energiamennyiség mértékét, ugyanakkor elektromos energiát is termeljen.

A Városháza funkcionális rendje

A programkiírást teljes mértékben teljesítettük, az **ügyosztályokat rendszereztük**. A kerengők általában átszelik az osztályokat, így tudjuk biztosítani, hogy a **csendesebb, zártabb tárgyaló funkciók** leváljanak a **nyitottabb, egyterű irodaterületekről**. Legfontosabb konceptuális eleme a tervezésnek a **Városháza működési hierarchiájának visszaállítása logikus és elegáns rendjébe**. A felső vezetést megtartjuk Hegedűs-féle pozíciójában, a Főpolgármesteri hivatal, Főjegyzői hivatal az épület elegáns első emeletén szimmetrikusan helyezkedik el a Díszterem hossz tengelye mentén. A vezetés további kulcs-funkciói e terek fölött, rövid távolságon belül kaptak helyet. Az operatív irodai funkciókat ügyosztályi méretűeknek megfelelően terveztük, törekedtünk a legoptimálisabb helykihasználásra, teljes mértékben figyelembe vettük az ügyfélforgalomhoz igazított külső kapcsolatokkal rendelkező funkcionális egységek igényeit. A **Városháza nyitottságát** város és

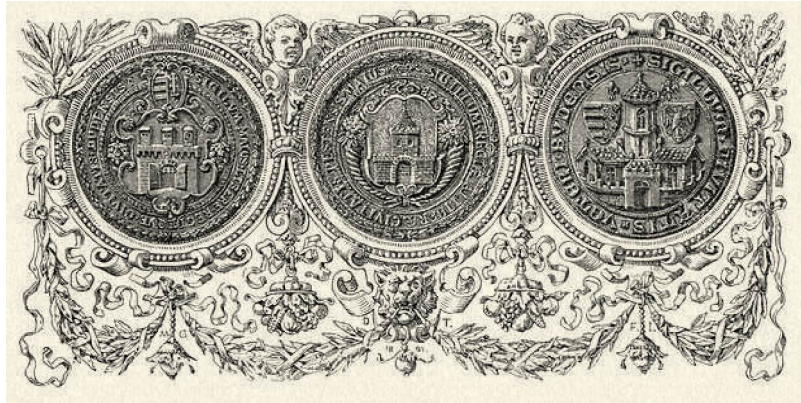
tájépítészeti tervezési elemekkel gazdagítottuk. Az épület működése szempontjából a Gerlóczy utca-Városháza utca sarok felől oldódik fel a Bárczy-Károly körüti sarok felé. E **zárt-nyitott képzetes diagonál a funkcionális szervező rendszer kulcseleme**. Fontos döntés volt, hogy a politikusi-képviselői testület a nyitottabb, városháza oldalon kapjon helyet, s hogy munkájuk eredményének demonstrálásaként saját kiállítóterrel rendelkezzenek, a fejlesztési tervek nyilvános bemutatásának lehetőségének biztosításával.

A Martinelli-féle épület **két grandiózus belső udvarának intimitása**, vagy ha tetszik **nyitottsága** is konceptuálisan eltérő. Az **elegáns, csendesebb, zártabb déli Hegedűs-udvarba** csak átközeledést tervezünk az Art hotel terasza mellett. Az **északi Martinelli-udvar zsibongóbb, nyitottabb**, rendezvények megtartásához kiváló helyszín. A Városháza publikus személyzeti étterme is ide nyílik, itt lehet átjárni a központi irattár, könyvtár funkciókhoz is. E kert ideális helyszíne fogadások, konferenciák, rendezvények szüneteire, **kapcsolatban áll** a két fölépcsőházon keresztül **Díszteremmel**, alagsori **Házasságkötő- és rendezvényteremmel**. Kihangsúlyozzuk továbbá, hogy a **Városháza régi épületét teljes mértékben akadálymentes** állapotba hozzuk, mind az itt dolgozók, mind az ügyfelek, és idelátogató vendégek számára.

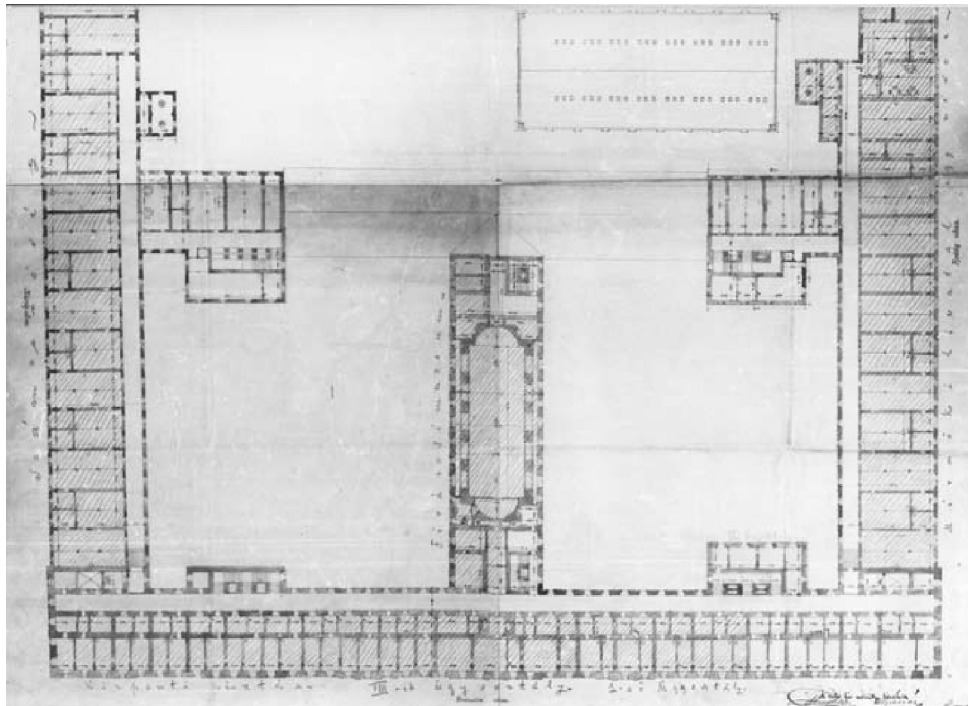
ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETI ÉS MŰEMLÉKI TERVEZÉSI VONATKOZÁSOK

Az egykori Invalidus Ház építészettörténeti feldolgozottsága gazdag publikációs feltárás alapján ismert. A pályázat kiírásához is mellékelt, Bor Ferenc által jegyzett munka alapos történeti és művészeti értékelését adja fővárosunk egyik kiemelkedő barokk műemlékének. A többszöri átépítésében is gyönyörű eredeti részletekkel bíró épület a maga méreteivel és visszafogott architektúrájával méltóságteljesen áll a várostestben.

Értékelés

A pályázati anyag részét képező munka alapos építéstörténeti vázlatával a korszakolás lépéseiben haladva ismerteti az Invalidus Ház majd kaszárnya történetét – a számunkra legérdekesebb szakasz, a városházává alakulás rövid, tematikus áttekintésével.

A Martinelli tervek szerint megépült objektum legjelentősebb átalakítása a 1900-1902 időszakában zajlott. Az eredeti értékeiben megtartott Városház utcai szárnyat a sarkokon átforduló 5 axis után új építészeti architektúrával egészítette ki Hegedűs Ármin. A változtatás több volt, mint homlokzatátépítés: a jelentős visszabontás után az emeleti részekben megváltozott az épület belső feltárása. A folyosó-rendszer megreformálása a városháza adminisztrációs funkcióinak jobban megfelelt. Ez a változtatás ma is meghatározza az épület belső működésének rendjét – használhatóbbá téve az oldalszárnyak irodaterzeit a reprezentatív Városház utcai tömbben lévőkhöz képest. A „korszerűsítés” tehát egy évszázada meghatározza az épület használhatóságát és működését.

Integrált építészeti szándék

Az épület műemléki szemléletű átalakítása a **kiemelt építészettörténeti értékkel** bíró Városház utcai szárny és az új évezredben építeni tervezett Károly körüti épületszárny **szintéziséről** szól. A tervezői szándék messzemenően alázattal kezeli a legeredetibb, Martinelli tervei szerint megépült és teljességében ránk maradt **magas minőségű Városház utcai épületrészt** és homlokzatot, jellegében megértve és díszességét kitanulva visszaépíti a Hegedűs Ármin által létrehozott oldalszárny architektúrákat és a legjelentősebb háborús sérülés után csúful átalakított, várfal mellett húzódó kereszt szárnyat eredetihez alkalmazkodó architektúrában **építi újonnan vissza** a meglévő épületszárnyak karakteréhez alkalmazkodva kimért szintmagasságával és mértéktartó magastetőjével. A tervezett új épületszárny a nagyvonalú Martinelli-féle tervek **geometriáját** követve a Károly körüti határvonalra épül. Vároستestben elfoglalt pozíciója azonban nem zár teljesen, hanem a XXI. század szabad dinamizmusával csak egy szegmenst foglal el, átíratát adja a soha meg nem valósulhatott **eredeti elképzeléseknek**. Nem építi be a teljes utcavonalat, hogy építési szándékában is tükrözze **tiszteletét** a száz éve városházává átalakított egykori Invalidus ház építészeti értékei iránt. Az üresen hagyott sarkok a Városház műemléki épületeinek **vizuális kapcsolatát** biztosítják a Kiskörút felé, ezzel adva lehetőséget **egy új értelmű feltárásnak**, mely a székesfőváros legfőbb irányítását végzők munkájának **demokratikus nyitottságát** sugallja.

A műérték kiemelése

A műérték figyelemben tartásával az **átalakítás** legjelentősebb építészeti megoldásai a következők:

- a Városház utcai szárny architektúrájának védelme és a **piano nobile** rangjának megfelelően a fő irányítási egységek itteni elhelyezése (reprezentatív fogadótermek és a főpolgármesteri irodasor);
- a meglévő épületszárnyak **közlekedési rendszerének megtartása** a Martinelli és a későbbi Hegedűs tervek szerint, mely utóbbi változtatásaiban a városháza funkció jobban érvényesíthető;
- az udvarokban épített kétemeletes pavilonok elbontásával az udvarok **eredeti légtér-struktúra** visszaállításra kerül, a kápolnaszárny feltárása gazdagabbá válik;
- a **kápolnatér** födémmel megosztott rendszere megtartásra kerül, hiszen a díszterem térmérete így is lenyűgöző, az alsó szint pedig az eredeti szakrális funkciót is idéző reprezentatív térként kerül hasznosításra – a két tér tengelyes megközelítésének rendezése és keresztirányú kapcsolatainak biztosítása a gyönyörű tércsoport épületegyüttesen belüli helyzetét kiemeli;
- a kereszt szárny világháborúban sérült és 1949-ben átépült részének visszabontása, a Hegedűs féle oldalszárnyak architektúrájához alkalmazkodó, **kimért homlokzati rendszer visszaállítása magastetővel**;
- a Bárczy utcai homlokzaton visszaállításra kerül az archív fotók alapján pontosan szerkeszthető **tympanon**.

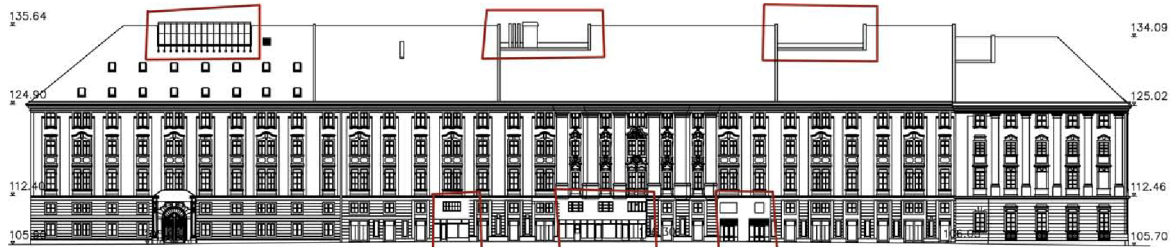
Az átalakítások építész-tervezői viszonyrendszere

Az átalakítások tervezésekor teljes mértékben a meglévő épület értékének megértése alapján elinduló integrált tervezői munkamódszert követtük. Az objektum történetének megértése, a részletképzésekben rejlő technikai készség feltárása a továbbtervezés és újratervezés alapjait jelenti. A ház meghallgatása, a kordokumentumainak feltárása alapján végzett kutatása beszélő viszonyt alakít ki. A sérülések kijavítása csakis e közvetlen

ismeretanyag elsajátításával következhet.

Elsődleges szándék volt az évszázadok okozta értelmetlen átalakítások eltávolítása és az értékes elemek felmutatásával a visszaállítás szem előtt tartása. A történeti értékben a Hegedűs féle átalakításokat már a ház megélt történetének tekintettük – hiszen ez az a periódus, mely mai használati értékét is meghatározóan jelöli.

A tervezői megoldások integrálása az idegen jegyek eltávolítását, történeti hűséggel megközelített „eredeti” újrarajzolását és az új funkciók igényelte kívánalmakkal történő azonosítását igényelte. A megfeleltetés sohasem a funkciókényszer, hanem a „megengedhetőség” oldaláról a ház szerves működéséből volt levezethető. E viszonyrendszer az épület adta lehetőségeket fejté meg, és a történeti értékek magasfokú szem előtt tartásával a lehetőségek korlátozott számát vonultatja fel – ehhez hasonlítva a mai igényeket. Így válhatott az üzletportális rendszer befogadóvá a mai kor igényei szerint is intenzív kapcsolatot biztosító kiszolgáló funkciók megoldásává. És ekként került értékelés tárgyává a kereszt szárny új épület felé történő felnyitása hármasszárny átvezető árkádok által – mely megoldások mind az épület történeti alap-szervezésének felelnek meg.

Az integritás természetesen bizonytalanságot nem tűrően törölte el azokat a megoldásokat, melyek egykoron „korszerű” mivoltukat rákényszerítették anno az épületre. Így az udvarbelsőben álló alacsony, lapostetős épületszárnyak és a kereszt szárny léptékben és mértékletességben elhibázott '49-es átalakítása nem állhatta meg helyét az épület-érték szigorú szabályai szerint.

Az építészeti megoldások csakis a kiegyensúlyozott hierarchia-szemlélet alapján jöhettek létre: a rendszerben a meglévő épület adta lehetőségek voltak az elsődlegesek. E közvetlen viszony megengedte számunkra, hogy a belső logika és tudatosság irányt adó rendjén továbbfejtsük az új évezred igényei mentén az épület használhatóságát. Alázatos és nyugodt építészeti megoldások jellemzik a beavatkozásokat, melyek hasonló szemlélettel, mint egykoron Hegedűs tette, az épület mai értékét jól pozicionálva egy a XXI. században is értékesen működő barokk mechanizmust kíván adni: a benne dolgozók szempontjából magas minőségű munkaterületet kíván biztosítani napos, jól strukturált irodaterével. Ezzel nyugodt körülményeket adva a munkavégzéshez és ugyanakkor reprezentatív teret adva az ide látogató vendégek és az ügyeiket intéző állampolgárok számára. A korszerű folyosórendszer üveg-elválasztó-falrendszere átlátható irodateret ad, mely a közvetlenség és nyitottság gondolatával párosul. A jól értelmezhető csoportosított osztályrendszer könnyen kiismerheti magát az ügyfél és a ház teljes egészén megoldott akadálymentes közlekedés a szabad épülethasználat alapfeltételével teremt korszerű környezetet.

Alkalmazkodás és alkotás

A műérték figyelembe tartásával az új építészeti alkotások megoldásai a következők:

- a Gerlóczy utcai homlokzaton igényelt egyetlen megnyitás visszafogott, a Városház utcai homlokzati architektúra rízaliton átforduló képzésétől távolabb esik;
- a Bárczy utcai homlokzaton az épület archív fotókról ismert egykor volt üzletportális homlokzatképzése mintát ad az új funkciócsoportok igényelte számosabb megnyitások kialakításának;

- a keresztszárnyon a Városház utcai homlokzat mintájára az adott architektúra rendszeréhez alkalmazkodó megnyitások készülnek a két udvar felé intenzívebb, míg a kápolna irányába a középtengelyben kisebb szélességgel, hogy a Városház utcai alaprajzi szervezésének mintájára intenzív kapcsolatot teremtsenek az újonnan létrejövő Fórummal – így **az épület teljes egésze feltárul** a Martinelli tervek logikája szerint;
- az oldalszárnyakban elhelyezkedő **világítóudvarok megnyitásra** kerülnek a középfolyosók oldala mentén, így téri szituációjuk gazdagítja a belső közlekedőrendszert;
- az oldalszárnyak és keresztszárny emeleti folyosóin a belső folyosó megvilágítása érdekében az **oldalfalak kiváltások** által pilléresítésre kerülnek;
- a belső, udvari térsornál faltestek közötti üvegfalak, a külső, utcai térsornál pedig faltestek előtt elfutó térelválasztó üvegfal készül, ami a középfolyosón haladók számára átlátható, **szellős struktúrát** teremt;
- az ügyosztályok és hivatalcsoportok sora **szakasz-egységekbe** csoportosul a tisztább értelmezhetőség és logikus használat érdekében egyszerre biztosítva kisebb szobákat és nagyobb terű irodaegységeket is a kívánalmaknak megfelelően;
- a 100 évvel ezelőtti, Hegedűs-féle átalakítások szellemiségében ez az **új gondolatiságú irodarendszer** a kor igényeit mutatja: a patinás eredeti architektúrában egy XXI. századi átlátható közintézmény képét adja;
- a középfolyosókat határoló, belső térelválasztó üvegfalak szerkezete és a világítóudvarok üvegtetős lezárása az új, Károly körüti épülettömb szerkezeti rendszerét idézi – e visszafogott formai elemmel **szellemileg összekapcsolva a két épület vizuális megjelenését**, hogy a Városház új és régi elemei a maguk rangjának és értékeinek megtartásával **a szintézisben egy nagyvonalú egységként jelenjenek meg.**